

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Kutnie w sprawie z powództwa Inspektora Pracy R. Ł. z udziałem powodów: K. Z., E. P. i G. N. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. o ustalenie istnienia stosunku pracy umorzył postępowanie

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Rejonowy wskazał, że na rozprawie w dniu 7 sierpnia 2015 roku osoby, na rzecz których zostało wytoczone powództwo przez inspektora pracy, przystąpiły do sprawy w charakterze powodów oraz cofnęły powództwa podnosząc, że zawarte umowy z pozwaną spółką miały charakter umów cywilnoprawnych. Strona pozwana wyraziła zgodę na cofnięcie powództw, zaś zaoponował inspektor pracy.

Sąd Rejonowy uznał, że powodowie przystępując do sprawy, doprowadzili do tego, że powstało współuczestnictwo jednolite. Oznaczało to, że zgoda wszystkich współuczestników konieczna jest do uznania powództwa, zawarcia ugody lub zrzeczenia się roszczenia. Tym samym, Sąd wywiódł, że cofnięcie powództw przez wszystkich powodów bez zrzeczenia się roszczeń nie wymagało zgody inspektora pracy, a jedynie zgodę taką musiał dać pozwany. Dlatego też, na podstawie art. 355 kpc postępowanie zostało umorzone.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł inspektor pracy, zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie:

- art. 355 § 1 kpc i art. 73 § 2 kpc w związku z art. 63² kpc poprzez przyjęcie, że osoby na rzecz których wystąpił z powództwem inspektor pracy mogły ze skutkiem prawnym cofnąć powództwo inspektora pracy pomimo jego dalszego popierania przez inspektora, powodując umorzenie postępowania,
- art. 56 § 1 kpc w związku z art. 63² kpc poprzez przyjęcie, wbrew faktycznie złożonym oświadczeniom w trakcie rozprawy w dniu 7 sierpnia 2015 roku przez K. Z., E. P. i G. N., że osoby te są stroną toczącego się postępowania,
- art. 469 kpc poprzez niedostateczne przeanalizowanie oświadczeń w zakresie cofnięcia powództw, złożonych przez K. Z., E. P. i G. N. pod kątem ewentualnego naruszenia interesu pracownika,
- art. 7 kpc poprzez uniemożliwienie inspektorowi pracy udziału w postępowaniu w celu ustalenia istnienia stosunku pracy, choć według jego oceny wymaga tego ochrona praworządności, praw obywateli i interesu społecznego,
- art. 233 § 1 kpc poprzez pominięcie wyjaśnienia i ustalenia istotnej dla sprawy okoliczności, w tym nieprzeprowadzenie prawidłowego postępowania dowodowego, w tym przesłuchania świadków.

Wskazując na powyższe zarzuty strona skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i dalsze prowadzenie postępowania przed sądem I instancji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 63¹ kpc stanowi, że w sprawach o ustalenie istnienia stosunku pracy inspektorzy pracy mogą wytaczać powództwa na rzecz obywateli, a także wstępować, za zgodą powoda do postępowania w tych sprawach w każdym jego stadium.

Pozycję inspektora pracy określa art. 63² kpc, zgodnie z którym, do inspektorów stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze. Oznacza to, że inspektor, wytaczając powództwo na rzecz oznaczonej osoby, działa w celu ochrony praw obywateli (art. 55 kpc). Co istotne, działania inspektora mogą być podjęte nawet wbrew woli określonej osoby, jeżeli uzna on, że jej interes może być naruszony.

Zgodnie z art. 56 kpc, osobę, na rzecz której inspektor wytoczył powództwo, sąd zawiadamia o tym, doręczając jej odpis pozwu. Celem tego doręczenia jest umożliwienie wstąpienia przez zawiadomioną osobę do sprawy w charakterze powoda. W doktrynie podkreśla się, że jeżeli osoba ta nie wstąpi do postępowania, to prokurator występuje samodzielnie jako strona powodowa. Pomimo nieprzystąpienia do postępowania, osoba jest traktowana przez przepisy procedury cywilnej jako strona tego postępowania, jeżeli wskazuje na to cel i sens przepisów.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że K. Z., E. P. i G. N. przystąpili do sprawy jako powodowie, zaś do czynności tej doszło na rozprawie w dniu 7 sierpnia 2015 roku. Sąd ponadto uznał, że powodowie skutecznie cofnęli powództwo, bowiem stało się to za zgodą pozwanego. Sąd całkowicie przy tym zmarginalizował rolę procesową inspektora pracy uznając, że nie musi on wyrazić zgody na cofnięcie powództwa, które de facto zostało wytoczone właśnie przez tego inspektora. Sąd przyznał przy tym prymat woli powodów podnosząc, że inspektor nie powinien popierać powództwa skoro sami zainteresowani tego nie chcą.

Z powyższym zapatrywaniem nie sposób się zgodzić. Zdaniem Sądu Okręgowego przeprowadzona przez Sąd I instancji analiza prawna spornego stanu faktycznego jest błędna.

Sąd Rejonowy stracił całkowicie z pola widzenia okoliczność, że powództwo zostało wytoczone przez inspektora pracy i to jego rola procesowa ma tutaj ogromne znaczenie. Wszak co do zasady wytoczenie powództwa w takiej sytuacji nie wymaga wiedzy, czy tym bardziej woli oznaczonej osoby. W doktrynie przyjmuje się nawet, że nie mają znaczenia okoliczności konkretnego przypadku, w szczególności to, czy wytoczenie powództwa odpowiada życzeniu danej osoby, ani też, czy istnieją szanse wygrania procesu. Decyduje natomiast sam charakter danego powództwa, związanego zawsze z konkretnym prawem podmiotowym danego podmiotu (zob. Joanna Bodio – glosa do wyroku SN z 30.03.2012r w sprawie III CSK 204/11). Zasadą jednak jest to, że w pozwie inspektor pracy powinien wskazać osobę, na rzecz której wytoczył dane powództwo.

Należy z całą mocą podkreślić, że przystąpienie pracownika do toczącego się postępowania nie oznacza, że może on już dysponować tokiem postępowania, czy też roszczeniem zgłoszonym w pozwie. Osoba taka nie może cofnąć pozwu bez zgody inspektora pracy, a więc nie może ona swoją czynnością uchylić skutków wytoczenia powództwa i tym samym doprowadzić do umorzenia postępowania. Jeżeli pracownik zdecyduje się na cofnięcie pozwu, przy jednoczesnym braku zgody inspektora pracy, to postępowanie nadal będzie się toczyło, ale już tylko z wyłącznym udziałem tego inspektora po stronie powodowej. Pracownik, cofając pozew deklaruje, że nie chce brać udziału w toczącym się postępowaniu.

Stanowisko powyższe wydaje się logiczne i uzasadnione o tyle, że to inspektor pracy wytoczył powództwo, a zatem to jego obejmują skutki wytoczenia tego powództwa i tylko on może je zniweczyć.

Podsumowując, zdaniem Sądu Okręgowego, tylko przy jednoczesnym i zgodnym cofnięciu powództwa przez inspektora pracy oraz pracownika może dojść do umorzenia postępowania (o ile cofnięcie to będzie skuteczne).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy uznać należy, iż powodowie przystąpili do postępowania, po czym cofnęli pozew. Inspektor pracy nie wyraził zgody na skuteczne cofnięcie pozwu, a zatem postępowanie nie mogło być umorzone. Sąd Rejonowy powinien co najwyżej stwierdzić, że K. Z., E. P. i G. N. nie występują już w sprawie jako powodowie, a zatem ponownie stali się stroną postępowania jedynie w znaczeniu materialnym, zaś inspektor pracy jest tą stroną w znaczeniu formalnym. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30.03.2012 roku w sprawie III CSK 204/11. Sąd ten stwierdził, że „zgodnie z art. 56 kpc osobę, na rzecz której prokurator wytoczył powództwo, sąd zawiadamia o tym, doręczając jej odpis pozwu. Celem powyższego doręczenia jest umożliwienie wstąpienia przez zawiadomioną osobę do sprawy w charakterze powoda. Do tej chwili jest ona bowiem jedynie stroną w znaczeniu materialnym a nie formalnym...”.

Uznać zatem należy, że podnoszone przez skarżącego argumenty są w pełni zasadne i dlatego zaskarżone postanowienie należało uchylić w oparciu o art. 397 § 2 w związku z art. 386 § 4 kpc.